

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș

Biuroul de distribuire: Librăria Asociațiunii Sighet, Piața Unirei No. 25

Apare în fiecare Duminica.

Prețul unui exemplar: 1 Leu.

Cu toții la Moisei!

Preasfințitul nostru Episcop Iuliu după cuceritoarea sa vorbire ținută în ședința parlamentară a senatului în ziua de 22 Martie a. c. cu ocaziunea desbaterilor referitoare la actuală legea numită a *cultelor* se va înfașoșa pentru prima oară în Maramureș, la Mănăstirea Moiseiului în ziua de 8 Sept. a. c.

Nu aicea e locul ca să apreciem acest discurs epocal în istoria bisericii noastre unite cu Roma, ci numai pentru a scoate puțin în relief cum iubeste acest arhiepiscop Maramureșul nostru, vom cita câteva pasagii din discursul lui după Monitorul Oficial, arătând astfel datorința noastră a tuturor de a ne prezenta la sfânta rugă în ziua srbătoarei Nașterii Maicei Domnului — 8 Septembrie — la Mănăstirea Moiseiului dovedind prin aceasta faptă nu numai admirația noastră față de acest mare Arhiepiscop, dară că suntem cu toții, mari și mici, alături de dînsului.

... „Maramureșul — spune P. Sta în fața Senatului — trăește în condițiuni tragice, d-ilor, și onoratul guvern a început acțiunea pentru ajutorarea moșilor și pentru ajutorarea acestor maramureșeni. Eu rog și cu acest prilej să se urmarească mai departe această ajutorare a lor, pentru că vă mărturisesc, stare mai tristă și mai desnădăjduită cum o au acești maramureșeni nu cred să existe în vreun colț al acestei țări.

Lipiți pământului de seraci, rău nutriți, lipsiți de lucru, bântuiți de alcoolism, sugrumați de elemente cari sau strecurat peste munți, așa încât eu care merg în tot anul în mijlocul lor, eu care am îmbrățișat tot-

deauna cu toată dragostea și am bătut căile munților pentru ei, mi s'a rupt sufletul de durere și jale când am văzut că aceste elemente, prețioase pentru neamul nostru, al descălciătorilor de țară, sunt amenințați credeți-mă că nu vorbesc la adunări populare, vorbesc în Senat înaintea d-voastră cum sunt amenințate aceste prețioase și scumpe elemente, cu desființare. Acela este realitatea“

„Dar ce este Maramureșul? Maramureșul este granița țării și vrem noi oare să slăbim mai mult granițele țării noastre, noi pentru care Pronia cerească a fost așa de darnică și ne-a dăruit acolo, dealungul puhoiului panslav, cătră Ucraina și mai departe, acest cordon izolator de români uniți, cari se deosebesc, din punctul de vedere religios, de panslavismul care amenință de peste Tisa.

Tot în Maramureș este un cordon izolator, o zonă izolatoare de panslavismul de peste Tisa ruteană. Noi avem poate 20.000 de ruteni în Maramureș, care încă sunt uniți cari încă se deosebesc din punctul de vedere religios de cei cari amenință de peste Tisa.“

„Eu am datina, dar dătina izvorită din sufletul care cu drag mă duce în mijlocul poporului pe care îl păstoresc, ca în tot anul să merg la mănăstirea Bicsadului din județul Satu Mare, în tot anul la Nicula, județul Someș și la Mănăstirea Moiseiului din Maramureș, unde am prilejul să adun poporul din toate satele acelor ținuturi. Vin cu miile — cum au venit și în acest an — la sufltească premenire. Totdeauna au alergat și românii de peste Tisa, rămași pe teritoriul Ceho-Slovaciei — frumoasă dovadă a luminatei înțelegeri din partea guvernului Cehoslovac — care le-a dat calea deschisă ca să participe

la aceste hramuri ale mănăstirii *Moiseiului*, pentru ca să se întărească sufletește. Știu ei, că episcopul lor este la această mănăstire a *Moiseiului* din Maramureș și veneau din Cehoslovacia cu sutele.”

Iată dar cum vorbește Arhiepiscopul nostru în fața Țării despre Maramureșul lui Dragoș-Vodă. Din fiecare cuvânt se revarsă nemărginată dragoste a inimei sale părintești față de credincioșii acestui ținut, pe cari dorește a-i videa mântuiți și fericiți!

Despre antihrist.

IX.

Mai vârtos în contra stei Liturgii va fi infuriat. Cu pedeapsă de moarte va fi pedepsit cel ce ascultă sau servește sta Liturgie. Se va împlini profeția lui Daniil (11, 12): „Și din timpul, în care sacrificiul cel perpetuu se va desființa, și uriciunea pustiei se va ridica va fi o mie două sute și nouăzeci de zile”; adică 3 ani și jumătate, sta Liturgia va fi desființată.

Unde se va găsi un preot servind sta Liturgia sau împărțind s-tele taine va fi restignit pe cruce. Peste tot, restignirea va fi pedeapsa favorizată a antihristului, dar cu afară de aceasta se va folosi de toate torturile de cari sau folosit vreo odată neamul omenesc. Cruzimile lui Nerone, sălbătăciile lui Dioclețian vor fi ca nimicuri lângă furia nebună cu care va încerca se stîrpească creștinii remași credincioși.

În scutul acesta cu ajutorul diavolului va inventa torturi noi — ne mai auzite, cu cari se va năpusti asupra turmei credincioase. Ținta va fi ca cu torturi prelungite să înfrângă rezistența sufletelor. Natural că se vor găsi oameni slabi, cari în mijlocul torturilor vor cădea, și vor jertfi tămâie antihristului.

Totuși mulți vor rezista. Și ca să scape de încercările grozave ale fraților lor, vor fugi în cete mari, în pustietăți, în păduri, în peșteri. Aici va fi o miserie nedescrisă. Însă Dumnezeu nu va lăsa pre ai săi fără ajutor.

Poporul credincios se va bucura văzând statornicia preoților lor. Dintre episcopi aproape toți vor rămâne neclintii, dintre preoți partea cea mai mare, aceștia vor

merge împreună cu poporul în exil în pustietăți și-i vor sta acolo în ajutor.

Se va forma un ordin nou călugăresc, care se va numi „Crucigeri” cavalerii crucii. Aceștia nu vor avea mănăstiri, ci vor trăi alături de credincioși vizitându-i în ascunzăturile lor, precum a făcut o această apostolii.

Și aceștia vor avea suflet apostolii, vor fi evoi, sfinți și oameni de știință. Vor fi în legătură cu sf. scaun și cu episcopii, și vor lucra după ordinele lor. Nu vor avea avere și vor trăi din mila credincioșilor. Sf. Francisc de Paula ne spune, și aceea că acest ordin va avea trei grade, preoți cavaleri și în firmieri. Cavalerii vor apăra poporul credincios contra furiei norodului din partida antihristului, în firmieri se vor îngriji de bolnavi.

Însă cea mai mare mângăere a credincioșilor va fi a doua venire a lui Henoc și a profetului Ilie.

(Va urma)

Întruparea Fiului lui Dumnezeu.

(Urmare)

Încheiere.

Frați creștini! Ca de încheiere a desfășurării acestei sfinte încheieturi a credinții noastre creștinești despre Întruparea Domnului Nostru Isus Hristos, aș dori din toată inima, să luați o sfântă hotărâre de a iubi mai pe sus de toate pe Domnul și Dumnezeu și Mântuitorul sufletelor noastre: Isus Hristos . . . Despre această iubire s'a grăit și înainte, și am arătat cât de mult au iubit pe Isus Sfinții, și creștinii adevărați. — Să vă însemnați bine și să vă tipăriți în inimă cuvintele sfântului Apostol Pavel: *Cel ce nu iubește pe Domnul Nostru Isus Hristos, să fie anatema, maranata, adică să fie afurisit. Și cum să nu iubim noi pe Isus, care atâtea a făcut pentru noi oamenii și pentru a noastră mântuire! . . . Dacă nu iubim pe Domnul Isus din toată inima și din tot sufletul nostru, nu suntem vrednici de numele de creștin; suntem creștini numai cu numele, creștini răi . . .*

Iubind pe Isus, trebuie să iubim și pe preasfânta sa Maică, pe preacurata Fecio-

ară Maria. — Căci nu cinstește pe Fiul, acela, care nu cinstește și pe maică-sa! — Vedeți deci, cât de mult rătăcesc Pocăiții din zilele noastre, cari nu vreau să cinstească pe Maica Domnului, și nu rabdă nici o iconă; nici a Mântuitorului, nici a Maicii Precurate! Oh bieții de ei! Doară însaș Maica Domnului a spus: „Că iată de acum (înainte) mă vor ferici toate popoarele, toate neamurile”. . . . Luca 1. 48. De aceea sfânta noastră biserică laudă și preamărește pe Maica lui Dumnezeu, cântând: „Fericimu-te pe tine toate neamurile, Născătoare de Dumnezeu Fecioară, că întru tine cel neîncăput Hristos Dumnezeu nostru a încăpea bine a voit. Fericii suntem și noi, folositoare pe tine avându-te; că ziua și noaptea te rogi pentru noi. . . . (La Mezonoptorul de toate zilele: Și acum — dela troparele pentru morți). —

Iubind și cinșind pe Preasfânta Maria, Maica lui Dumnezeu, să cinșim și pe Sfântul Iosif, Logodnicul Fecioarei. — El a fost cel mai mare între Sfinți, fiindcă Dumnezeu lui i-a dat să poarte grijă de Fiul lui Dumnezeu, făcut om, să-l poarte în brațe, să-l nutrească și să-l îmbrace. . . . Sfântul Iosif apoi e și patronul diezezei noastre a Gherlei. Să nutriți deci, fraji creștini, o evlavie mare și cătră Sfântul Iosif, care în cer șede de-a dreapta Preasfintei Sale Logodnice Maria. . . . Am văzut în cele de mai înainte, că Precuratei Fecioare îi place mult de acele suflete, cari nutresc evlavie cătră Logodnicul ei. — Așa dară:

Să iubim pe Isus, pe Maria și pe Iosif. Despre aceasta de altcum, nădăjduesc cu ajutorul preabunului Dumnezeu, că voi scrie și vă voi învăța mai pe larg, tot așa precum am scris și v'am învățat și acestea de acum.

Lăudăm pe Domnul Nostru Isus Hristos! In veci. Amin.

(Sfârșit).

CUMPĂRAȚI

„NOUL TESTAMENT“

tradus și tâlcuit de pâr. dr. Bălan
la LIBRĂRIA ASOCIAȚIUNI SIGHET
Piața Unirii No. 25.

Conducătorii satelor ca distribuitori ai cărților religioase-morale.

(Urmare)

Aș propune, că desfacerea acelor cărți să-se efeptuiască în Dumineci și Sărbători în șatra bisericei — decătră un conducător cărțurar a satelor schimbat alternativ în fiecare Duminecă; bineștiind că în fiecare parohia a diezezei noastre, așa și în Maramureșul nostru înțapat și înveninat de diferite secte anticreștine și primejdioase siguranței statului și moravurilor publice prin zelul neobosit al Ilustrității Sale Episcop: Dr. Iuliu Hossu cu ocazia vizitațiunei canonice din a. 1921 s'au înființat „bibliotecile Astei“ deci conducătorii acestor biblioteci au datorință a dovedi prin fapte activitatea lor în desvoltarea gustului de a se ceti cărți bune, de a fi păzitori și propagandiști ai scrierilor scrise în interesul și spre folosul moral și material al sătenilor.

Credincioșii eșind ori venind la biserică fără să fie forțați, pot să-și aleagă și cumpere cărți de cetit și cărți ieftine de rugăciuni după gustul lor și amăsurat puterilor materiale, de cari dispun.

Ocasiuni binevenite sunt conferințele tractuale preoțești, șezătorile culturale a învățătorilor de a înștrua și îndemna poporul de a se prevede cu cărți folositoare și cuviincioase, intelectualii și cărțurari satelor la zile onomastice și serbarea zilelor de naștere a lor și a membrilor familiilor pot cât de puțin ca rescumpărare de felicitări să contribue la cumpărarea unor cărțicele folositoare pentru popor, — la sărbătoarea Nașterei Domnului I. Hristos — la Crăciun în loc de bani și alte daruri date colindătorilor și pruncilor școlari pot cumpăra cărțicele de rugăciuni, ce să află nedesfăcute în mii de esemplare la librăria Asociațiunei pentru cultura poporului din Maramureș în Sighet, unde nimene nu se interesează de aceste cărți de rugăciuni în preț de 4 Lei un esemplar și de alte cărți cu conținut religios moral a-l Reverendisim. Domn. canonic Dr. Victor Bojor și a-laltor iluștri auțori, ba conducători satelor și primăriile de multe ori procură tot felul de recvizite și cărți pentru birouri dela librării străine bisericei și neamului nostru, aici nu vine nimene.

Pe lângă alte ziare bune, gazetă redactată în spirit religios-moral din Maramureș, menită a fi sentinelă și apărătoară — la nordul țării noastre — a credinței străbune și bunelor moravuri „Dumineca” cu prețul de 1 Leu exemplarul în multe comune nu se abonează, nu se împărțește între popor, e retrimisă sub motiv, că nu sa potut vinde, că nu este cine să-o împărțască, apoi rezonanță de abonament este zeci de mii Lei neachitată de unele oficii parohiale.

Cu distinsă stimă rog pe conducătorii comunelor să fie zeloși apărători ai bunelor moravuri prin bună și bine cumpănite înțelepciune de a opri răspândirea și cetirea scrierilor rele și primejdioase și să-se ostenească în distribuirea cărților morale, religioase, creștine, naționale; aceasta o cere și pretinde dela noi S. Maică biserică, legile țării, fericirea sufletească și trupească a poporului nostru și liniștirea conștiinței noastre, că ne-am făcut cu plăcere datorința, — prin ce — prin munca prezentă fără preget ve-ți fi binecuvântați de toată suflarea creștină-românească „că va-ți făcut datoria cu conștiințiozitate. Doamne ajută! Așa să fie!

Darie Vlad

profesor de religia la
liceul de fete din Sighet.

Intoarcerea moaștelor Sf. Apostol Bartolomei — 25 August — e descrisă astfel :

Creștinii au așezat trupul Sftului Bartolomei într'un coștiug de plumb și l'au îngropat; dară și după îngropare se duceau mulți la mormântul Sfântului și cei credincioși dobândeau vindecare de multe boale și

năcazuri. Văzând păgânii că Sfântul și după moartea sa face minuni, au scos coștiugul lui împreună cu alte patru, în cari se zicea că ar fi foast așezate trupurile Sfinților Papian, Lucian, Grigorie și Acacie și luându-le le-au aruncat în mare, ca să se cufunde în adâncime, să nu se mai poată ruga la dânși creștinii. Inșă în loc de a se cufunda — de și erau de plumb — coștiugurile inotau de asupra apei, ca nește luntre, și anume în mijloc coștiugul Sfântului Bartolomei, iar în laturi câte două coștiuguri a celorlalți sfinți.

Innotând cu puterea dumnezească coștiugurile, acele au ajuns la Bosforul Traciei la Propontis, și au trecut strămoarea Ees-pontului, apoi innotând prin marea Egeea și a Ioniei au ajuns la Sicilia, și lăsând Siracuză în stânga și innotând spre apus au ajuns la insula Lipari. Deci coștiugul S. Apostol acolo la țermure a stătut, iar celelalte după ce l'au petrecut până acolo, sau despărțit și sau dus intracolo unde dumnezeasca voire le a poruncit să innoate și să stea. Astfel coștiugul lui Papian a innotat la Sicilia, a lui Lucian la Messina, a lui Grigorie la Calabria, iar a lui Acacie la cetatea Ascalus.

Pre insula Lipari în timpul acela era episcop Agafton, căruia s'a descoperit de la Dumnezeu aceasta întâmplare, adecă : cumcă coștiugul Sfântului Bartolomei este pe țarmure, iară el cu clerul și cu poporul mergând la țarmurile mării, a aflat coștiugul și a exclamat : De unde și-a venit ție o Lipari o avuție ca aceasta fără de preț, saltă și te bucură și primește darul acest mare a lui Dumnezeu. Și grăia cătră coștiug : Bine ai venit apostole al Domnului!

Preoții și poporul se mirau cum a potut se vină pe apă coștiugul de plumb și dădeau mulțumită lui Dumnezeu. Deci luând coștiugul, întră cântări, l'au dus în biserică, l'au deschis, și iată din sfințele oase curgea mir, prin care boalele cele mai grele se vindecau.

Calendar săptămânal.

19 — 25 August 1928.

- 19. Dumineca XI. d. Rusalii (Ev, Mat. 18, 23) M. Andrei Strat.
- 20. Luni. Pr. Samoil
- 21. Marți. Ap. Tadeu.
- 22. Mercuri. M. Agatonic.
- 23. Joi. M. Lup.
- 25. Vineri. M. Eutichie.
- 25. Sâmbătă. Ap. Bartolomei.